

Iuliu-Marius MORARIU

Pape François, *Le visage de la miséricorde*, Paris, Les Editions du Cerf, 2015, 64 p.:

Enciclicile papei Francisc, la fel ca și ideile lui sau relațiile cu spațiul răsăritean, sunt destul de cunoscute astăzi atât spațiului românesc, cât și celui ortodox, probabil și datorită dialogului întreținut cu Patriarhul Ecumenic Bartolomeu. Ideile lui, concentrate atât în jurul conservării planetei pe teritoriul căreia viețuim, cât și în jurul unor idei precum propovăduirea Evangheliei, sunt completate prin ultima sa scrisoare pastorală, intitulată într-un mod deloc întâmplător *Le visage de la miséricorde* (*Chipul milostivirii*), asupra căreia ne vom opri în rândurile următoare.

Tematica propusă de pontiful roman nu este una nici pe departe nouă, operele patristice abundând în scrieri în care autorii exaltă milostivirea divină în raport cu omul sau vorbesc despre importanța acesteia ca virtute morală. Abordarea aduce însă, după cum vom vedea, elemente de noutate, dând tonul unui an jubiliar, dedicat acestei teme.

Textul lui pornește de la reiterarea faptului că Hristos însuși reprezintă „*chipul milostivirii Tatălui*” și de la necesitatea contemplării acestei Taine a milostivirii Lui, prin care este revelată umanitatea întreaga Sfântă Treime. În acest sens, el spune: „*Nous avons toujours besoin de contempler le mystère de la miséricorde. Elle est source de joie, de sérénité et de paix. Elle est la condition de notre salut. Miséricorde est le mot qui révèle le mystère de la Sainte Trinite. La miséricorde c'est l'acte ultime par lequel Dieu vient à notre rencontre. La miséricorde, c'est la loi fondamentale qui habite le cœur de chacun lorsqu'il jette un regard sincère sur le frère qu'il rencontre sur le chemin de la vie. La miséricorde, c'est le chemin qui nous unit Dieu et l'homme, pour qu'il ouvre son cœur à l'espérance d'être aimé pour toujours malgré les limites de notre pêche*”.

După prezentarea câtorva detalii cu privire la modul în care urmează să se desfășoare festivitățile din anul dedicat acestei teme (pp. 9-14), el realizează o incursiune în teologia acestei virtuți, explicând textul Sfântului Toma de Aquino conform căruia, milostivirea este o formă de manifestare a atotputerniciei divine, prezintă valențele ei teologice și vorbește despre importanța acesteia pentru societatea contemporană, pornind de la un citat al papei Ioan Paul al II-lea (pp. 26-28). Apoi, papa Francisc vorbește despre legătura dintre pelerinaj, ca itinerar curățitor și virtutea pomenită și îi îndeamnă pe cititori să își îndrepte atenția lor înspre cei aflați „*la periferiile existenței*”: „*Au cours de cette Année Sainte, nous pourons faire l'expérience, ouvrir le cœur à ceux qui vivent dans les périphéries existentielles les plus différentes, que le monde moderne a souvent créés de façon dramatique*”.

În viziunea suveranului pontif, Postul Mare trebuie să reprezinte o perioadă în care eforturile de împărtășire a milei să se intensifice (p. 42). În

"Pape François, *Le visage de la miséricorde*, Paris, Les Editions du Cerf, 2015, 64 p.",

Astra Salvensis, III, 5, 2015, p. 207-208

acest context, el își îndeamnă misionarii să facă eforturi în acest sens, iar episcopilor le cere să îi susțină în realizarea țelurilor lor. În partea finală, el vorbește despre raportul dintre dreptate și milă (pp. 47-52) și oferă sfaturi practice cu privire la propășirea în virtute.

Astfel, ultima pastorală a papei Francisc, în paginile căreia se regăsesc elementele definitorii ale anului jubiliar al milostivirii, ce va începe în Biserica Catolică în 8 decembrie, se constituie deopotrivă într-o analiză a valențelor teologice și actuale ale virtuții milostivirii și într-un îndemn la practicarea ei, fapt ce ne îndeamnă să o semnalăm și să sperăm că, asemenea celorlalte scrisori pastorale ale lui, va regăsi ecouri favorabile și în spațiul răsăritean.

Iuliu-Marius MORARIU